

Till/namn:
Arbetsmarknadsdepartementet
Gatuadress: 103 33
Postort: Stockholm

Förslag till en nationell institution för mänskliga rättigheter i Sverige (Ds 2019:4)

Svenska Uneskorådet stödjer förslaget i sin helhet och är mycket positivt till att uppdraget för Sveriges nationella institution för mänskliga rättigheter (hädanefter kallad Institutionen) ska utgå från Sveriges internationella åtaganden och förpliktelser på de mänskliga rättigheternas område. Svenska Uneskorådet är vidare mycket positivt till att Institutionen ska ha kontakter med internationella organisationer och delta i internationellt samarbete.

Då Institutionen ska ha internationella uppdrag så önskar Svenska Uneskorådet också delge några upplysningar om Unescos och Svenska Uneskorådets arbete inom området för mänskliga rättigheter.

4.3 Institutionens närmare uppgifter

Kontakter med internationella organisationer och delta i internationellt arbete

Svenska Uneskorådet är mycket positivt till att Institutionen kan ha självständig kontakt med internationella organ. Vi vill särskilt uppmärksamma er på Unesco och dess arbete för mänskliga rättigheter.

Unesco, FN:s fackorgan för utbildning, vetenskap, kultur och kommunikation, grundades på en fredstanke. Arbetet med mänskliga rättigheter har därför en stark och central roll. Unescos konventioner och rekommendationer utgår från FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna. Unesco har vidare en strategi för mänskliga rättigheter (UNESCO Strategy for Human Rights, 2003).

Sedan 1978 har Unesco en mellanstatlig kommitté (Committee on Conventions and Recommendations) som behandlar anmälningar av brott mot mänskliga rättigheter inom Unescos verksamhetsområden. Syftet med kommittén är att skapa förutsättningar för dialog med den berörda medlemsstaten, med målsättning att hitta diplomatiska lösningar på anmälda fall. Kommitténs arbete sker alltid bakom lyckta dörrar i syfte att säkra arbetets effektivitet. Arbetet har varit framgångsrikt och hittills har cirka 200 personer släppts ur fångenskap.

Svenska Unescorådet är kontaktpunkten mellan Unesco och Sverige och har mycket god kännedom om organisationen. Vi ser därför gärna att vi informeras och involveras i den kontakt Institutionen har med Unesco, om Institutionen bedömer att det är lämpligt dvs. i de fall där det inte strider mot Institutionens oberoende.

Vidare välkomnar Svenska Unescorådet förslaget om att Institutionen kan bidra till de rapporter som Sverige ska lämna till internationella organ, i de fall där Institutionen finner det lämpligt. Vi vill uppmärksamma er på att Sverige regelbundet rapporterar till Unesco vad gäller genomförandet av Unescos konventioner och rekommendationer i Sverige. Svenska Unescorådet och andra aktörer bidrar till rapporterna. Vi vill betona vikten av att Institutionen involveras i rapporteringen, i de fall mänskliga rättigheter särskilt aktualiseras.

Svenska Unescorådet vill slutligen betona vikten av att Institutionen involveras även i övriga frågor där mänskliga rättigheter särskilt aktualiseras inom ramen för Unescos arbete.

4.5 Förhållandet till andra aktörers uppdrag

Svenska Unescorådet är positivt till att Institutionens verksamhet inte ska ersätta det arbete för mänskliga rättigheter som bedrivs av andra aktörer.

Bilaga

Unescokonventioner som Sverige har ratificerat

- Världskonventionen om upphovsrätt (1952)
- Konvention om skydd för kulturregdom i händelse av väpnad konflikt (1954)
- Andra protokollet till 1954 års Haagkonvention om skydd för kulturregdom i händelse av väpnad konflikt
- Konvention mot diskriminering inom undervisningen (1960)
- Konvention om åtgärder för att förbjuda och förhindra olovlig införsel, utförsel och överlåtelse av äganderätten till kulturregdom (1970)
- Konvention om våtmarker av internationell betydelse, i synnerhet såsom livsmiljö för våtmarksfåglar (1971)
- Konvention om skydd för världens kultur- och naturarv (1972)
- Konvention om erkännande av studier, diplom och examina avseende högre utbildning i stater som tillhör Europaregionen inom Unesco (1979)
- Konvention om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europa-regionen (1997)
- Konventionen om tryggnad av det immateriella kulturarvet (2003)
- Internationell konvention mot dopning inom idrotten (2005)
- Konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar (2005)

Unescorekommendationer

Det finns för närvarande 34 Unesco-rekommendationer. Ungefär vart fjärde år ska medlemsstaterna rapportera till Unesco om sitt arbete med att genomföra följande rekommendationer:

- Recommendation concerning Education for International Understanding, Co-operation and Peace and Education relating to Human Rights and Fundamental Freedoms, 1974
- Revised Recommendation concerning the International Standardization of Educational Statistics, 1978
- Recommendation concerning the Status of the Artist, 1980
- Recommendation on the Recognition of Studies and Qualifications in Higher Education, 1993
- Recommendation concerning the Promotion and Use of Multilingualism and Universal Access to Cyberspace, 2003
- Recommendation on the Historic Urban Landscape, 2011
- Recommendation concerning Technical and Vocational Education and Training (TVET), 2015
- Recommendation on Adult Learning and Education, 2015
- Recommendation concerning the Protection and Promotion of Museums and Collections, their diversity and their role in society, 2015
- Recommendation concerning the Preservation of, and access to, Documentary Heritage including in digital form, 2015
- Recommendation on Science and Scientific Researchers, 2017